

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR.410.12.05.2023

Pan
Agnieszka Zmarzińska
Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nowym Targu
ul. Tadeusza Kościuszki 8
34-400 Nowy Targ

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/003 – Działania wybranych organów administracji publicznej na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Targu, ul. Tadeusza Kościuszki 8, 34-400 Nowy Targ (OPS)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Agnieszka Zmarzlińska, Dyrektor od 31 stycznia 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja działań w celu udzielania pomocy obywatelom Ukrainy oraz ich efekty.
Okres objęty kontrolą	Od 24 lutego 2022 r. do 07 września 2023 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały wpływa na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	Łukasz Chudzik, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr LKR/78/2023 z dnia 31 lipca 2023 r. (akta kontroli str. 1-3)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez OPS działań pomocowych na rzecz obywateli Ukrainy w zakresie wypłaty jednorazowego świadczenia 300 zł w okresie od 24 lutego 2022 r. do 07 września 2023 r.

Na podstawie zbadanej próby wypłaconych świadczeń w łącznej wysokości 15,3 tys. zł stwierdzono, że udzielono ich zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*³. Wnioski były rozpatrywane na bieżąco, rzetelnie weryfikowane, a należne świadczenia wypłacano w prawidłowej kwocie na wskazane przez wnioskodawców rachunki bankowe.

Wypłacone świadczenia zostały ujęte w księgach rachunkowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną i we właściwych paragrafach wydatków.

Szczegółowe informacje na temat wypłaty jednorazowego świadczenia pieniężnego OPS publikował na swoich stronach internetowych oraz na tablicach informacyjnych Ośrodka.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja działań w celu udzielenia pomocy obywatelom Ukrainy oraz ich efekty

Opis stanu
faktycznego

Burmistrz Miasta Nowy Targ w dniu 15 marca 2022 r., upoważnił Dyrektora OPS oraz 10 pracowników OPS, na podstawie art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy, do prowadzenia spraw w zakresie przyznawania jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł, o którym mowa w art. 31 ust. 1 ustawy o pomocy.

(akta kontroli str. 16-26)

Z tytułu jednorazowego świadczenia pieniężnego przysługującego obywatelom Ukrainy OPS wypłacił:

- 231,6 tys. zł do 31 grudnia 2022 r. (772 świadczenia, koszt obsługi zadania 4,6 tys. zł),

- 9,9 tys. zł za okres od 1 stycznia do 30 kwietnia 2023 r. (33 świadczenia, których koszt obsługi wyniósł 198 zł).

Do 30 kwietnia 2023 r. nie było przypadków odmowy wypłaty świadczenia bądź pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Ponadto, jak wyjaśniła Dyrektor OPS, nie stwierdzono przypadków nienależnej wypłaty świadczeń.

(akta kontroli str. 6,170-186, 191)

OPS opracował wzór wniosku o wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego na podstawie wzoru wniosku przesłanego pismem z dnia 18 marca 2023 r. przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie. Wzór ten był dwujęzyczny: polsko-ukraiński.

(akta kontroli str. 8-15)

Dyrektor OPS wyjaśniła, że wysokość środków niezbędnych do wypłaty świadczeń szacowano na podstawie liczby składanych wniosków. Z Urzędu Stanu Cywilnego i Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Nowy Targ pozyskiwano dane dotyczące liczby obywateli Ukrainy, którym nadano numer PESEL i uzyskali status UKR.

(akta kontroli str. 5-6)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 103, ze zm. Dalej: ustawa o pomocy.

Informacja o możliwości uzyskania świadczenia była dostępna na stronie internetowej OPS, którą na bieżąco aktualizowano. W zakładce „Pomoc dla Ukrainy”⁴ publikowano wszelkie informacje w języku polskim i ukraińskim o możliwych formach wsparcia i pomocy dla obywateli Ukrainy.

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że informacja była dostępna także na tablicy ogłoszeń OPS, gdzie zamieszczano plakaty informacyjne.

(akta kontroli str. 5-6)

Do obsługi obywateli Ukrainy z Urzędu Miasta Nowy Targ oddelegowano pracownika posługującego się językiem ukraińskim i rosyjskim, a na tablicy ogłoszeniowej OPS wywieszono informację w jakich godzinach przyjmuje pracownik posługujący się językiem ukraińskim.

(akta kontroli str. 30-31)

Dyrektor wyjaśniła, że w OPS wprowadzono zasady dotyczące weryfikacji składanych wniosków o wypłatę jednorazowej zapomogi 300 zł, w oparciu o udostępniony przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Informator dla OPS” przesłany pismem z dnia 15 marca 2022 r. przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie. Zawarto w nim wskazówki dotyczące weryfikacji wniosków. Wnioski weryfikowano w oparciu o dane zawarte w rejestrze PESEL (osoby uprawnione do jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł zobowiązane były do złożenia wniosku o nadanie numeru PESEL celem wpisu do rejestru oraz uzyskania statusu UKR). Dokonywano również weryfikacji w systemie CBB (Centralna Baza Beneficjentów), w celu sprawdzenia, czy dany obywatel Ukrainy nie skorzystał już ze świadczenia w innej jednostce pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 5, 192-204)

W wyniku analizy 20 losowo wybranych wniosków złożonych w okresie od 1 kwietnia 2022 r. do 30 kwietnia 2023 r., na podstawie których wypłacono jednorazowe świadczenia w łącznej kwocie 15,3 tys. zł dla 51 osób, ustalono, że każdy wniosek został złożony na obowiązującym wzorze i był kompletny.

Do każdego z badanych wniosków załączono:

- wydruk weryfikacji w CBB (sprawdzenie pobieranych świadczeń w innych jednostkach) oraz danych z rejestru PESEL,
- powiadomienia o nadaniu numeru PESEL zawierające informację o posiadaniu statusu UKR, o którym mowa w art. 4 ust. 17a ustawy o pomocy.

Środki wypłacano na konta bankowe wskazane we wnioskach w terminach od 0 do 25 dni od dnia złożenia wniosku.

(akta kontroli str. 192)

Wypłata środków została ujęta w księgach zgodnie z treścią ekonomiczną wydatku. Do 17 października 2022 r. wypłatę środków jednorazowego świadczenia klasyfikowano w dziale 853 *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej*, w rozdziale 85395 *Pozostała działalność*, w paragrafie 3110 *Świadczenia społeczne*.

W dniu 28 lipca 2022 r. zmianie⁵ uległa klasyfikacja wydatków. Zgodnie z objaśnieniami do załącznika nr 4 rozporządzenia zmieniającego w sprawie klasyfikacji budżetowej tego rodzaju świadczenia należało klasyfikować w paragrafie 3290 *Świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy*.

⁴ <https://ops.nowytarg.pl/category/zadania-osrodka/pomoc-obywatelom-ukrainy/>

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1571). Dalej: rozporządzenie zmieniające w sprawie klasyfikacji budżetowej.

W dniu 17 października 2022 r. przeksięgowano wydatki poniesione na jednorazowe świadczenie do paragrafu 3290 (w kwocie 219 tys. zł), tj. zachowując termin wynikający z § 2 przywołanego rozporządzenia⁶. Wyplata przez OPS środków pieniężnych z tego tytułu po 17 października 2022 r. ujmowana była zgodnie z nową klasyfikacją.

(akta kontroli str. 36-45, 192)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W związku z niesformułowaniem wniosków pokontrolnych Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kraków, 4 października 2023 r.

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Krakowie

/-/
Jolanta Stawska

Kontroler
Łukasz Chudzik
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

⁶ Termin upływał 27 października 2022 r.